

Vergaderjaar 1994-1995

23 993

Wijziging van het Wetboek van Strafrecht en andere wetten met het oog op de opneming in het Wetboek van Strafrecht van eenvormige strafbepalingen inzake het verstrekken van onware gegevens en het nalaten te voldoen aan wettelijke verplichtingen om tijdig gegevens te verstrekken (concentratie strafbaarstelling frauduleuze gedragingen)

A

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL EN DE MEMORIE VAN TOELICHTING ZOALS VOORGELEGD AAN DE RAAD VAN STATE EN VOORZOVER NADIEN GEWIJZIGD

I. VOORSTEL VAN WET

Het in artikel I, onderdeel B, voorgestelde artikel 227a, tweede lid, luidde:

2. Hij die, anders dan door valsheid in geschrift, ter bevoordeling van zichzelf of een ander, opzettelijk niet naar waarheid gegevens verstrekt aan degene door wie of door wiens tussenkomst enige verstrekking of tegemoetkoming wordt verleend, wordt, indien hij weet of redelijkerwijze moet vermoeden dat deze gegevens van belang zijn voor de vaststelling van zijn of eens anders recht op die verstrekking of tegemoetkoming dan wel voor de hoogte of de duur van een dergelijke verstrekking of tegemoetkoming, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van de vijfde categorie.

Het in artikel I, onderdeel B, voorgestelde artikel 227b, eerste lid, luidde:

1. Hij die, in strijd met een hem bij of krachtens wettelijk voorschrift opgelegde verplichting, nalaat tijdig de benodigde gegevens te verstrekken, wordt, indien hij weet of redelijkerwijze moet vermoeden dat deze gegevens van belang zijn voor de vaststelling van zijn of eens anders recht op een verstrekking of tegemoetkoming dan wel voor de

hoogte of de duur van een dergelijke verstrekking of tegemoetkoming, terwijl bevoordeling van zichzelf of een ander van dat nalaten het gevolg kan zijn, gestraft met hechtenis van ten hoogste zes maanden of geldboete van de derde categorie.

Artikel III luidde:

Artikel 79 van de Wet op de Sociale Verzekeringsbank vervalt.

De oorspronkelijke artikelen IV tot en met XXIV zijn vernummerd na verwijdering van het oorspronkelijke artikel III en na invoeging van de artikelen thans genummerd III, IV, XVI, XVIII, XX, XXI en XXIX.

II MEMORIE VAN TOELICHTING

Onderdeel 2.3

In de laatste zin stond 15 in plaats van 13.

Onderdeel 2.4

De zesde tot en met negende volzin luiden:

Daarbij valt te denken aan het geval dat wel kan worden bewezen dat (bij voorbeeld) mondeling onware inlichtingen zijn verstrekt, terwijl de informant met die onwaarheid bekend had behoren te zijn, maar niet

dat de verdachte opzettelijk en ter bevoordeling van zich zelf of een ander heeft gehandeld. In de tweede plaats voorziet artikel 227b Sr in een speciale bepaling voor het opzettelijk nalaten te voldoen aan een wettelijke verplichting tijdig bepaalde gegevens te verstrekken. De verwante bepalingen in de bijzondere wetgeving kennen deze opzet-variant niet.

Daaraan bestaat wel behoefte, omdat moet worden voorkomen, dat het opzettelijk onrechtmatig achterhouden van informatie als gevolg waarvan iemand wederrechtelijk kan worden beoordeeld, aanmerkelijk lichter wordt bestraft dan het opzettelijk verstrekken van valse informatie waarmee hetzelfde gevolg kan worden bereikt.

Onderdeel 2.6

De opsomming aan het slot van de eerste alinea luidde: artt. IV-VII, IX, XIV en XXII.

Onderdeel 5.1

De voorlaatste zin luidde: In het tweede lid is de opzettelijke verstrekking van onware informatie ter bevoordeling van de verstrekker of een ander aan de orde.

Onderdeel 5.3

De eerste zin luidde:

Artikel 227a, tweede lid, Sr verschilt in zoverre van het eerste lid, dat het hier de opzettelijke verstrekking van onware informatie betreft ter bevoordeling van zichzelf of een ander.

Het gedeelte tussen de eerste en de tweede regel wit luidde:

De informatieverstrekking moet plaatshebben «ter bevoordeling van zichzelf of een ander». Aldus is aangegeven met welke strekking de handeling moet zijn verricht. Met deze zinsnede is derhalve niet bedoeld, dat het oogmerk of het opzet van de dader op bedoelde bevoordeling moet zijn gericht. De strekking van de gedraging is als objectief bestanddeel opgenomen. Deze formulering geeft minder dan het opzet- of oogmerkvereiste aanleiding tot bewijsproblemen in de gevallen dat wordt ontkend dat de gedraging op bevoordeling was gericht of dat daaromtrent in het geheel niets wordt verklaard. Een vergelijkbare formule betreffende de strekking van de gedraging is gebezigd in het voorgestelde artikel 69 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen; naar de toelichting daarbij zij hier verwezen (vgl. kamerstukken II 23 470, nr. 3, p. 19 e.v.). Voor het bewijs van het feit is niet noodzakelijk dat bewijsplaatsen kunnen worden aangewezen waaruit blijkt dat de bevoordeling subjectief ook was beoogd.

Wanneer de gedraging deze strekking heeft, is het bestanddeel vervuld. Het bestaan van die strekking kan worden aangenomen wanneer op grond van objectieve omstandigheden mag worden verwacht dat iemand zal worden bevoordeeld wanneer de vaststelling van het recht op een toekenning op de verstrekte gegevens zou worden gebaseerd. Voor de vaststelling dat een gedraging deze strekking heeft, zijn dus bepalend de ervaringsgegevens die leren, dat de gedraging, gezien de effecten die dergelijke gedragingen in het algemeen plegen te hebben, geschikt is om bevoordeling te bereiken. Het gaat derhalve om het vellen van een waarschijnlijkheidsoordeel. De gedraging is van dien aard, dat deze in de regel de aanmerkelijke kans in het leven roept, dat bevoordeling het gevolg zal zijn. Voldoende is dat deze kans wordt geschapen: de bevoor-

deling hoeft niet met zekerheid vast te staan en deze behoeft evenmin reeds te hebben plaatsgehad.

Onderdeel 5.4

De laatste zin van de eerste alinea luidde:

De mogelijkheid dat de betrokkene of een ander door dit nalaten wordt bevoordeeld, is tenslotte als voor de strafbaarheid constitutief gevolg opgenomen.

Onderdeel 5.5

De zinsnede achter het vierde gedachtenstreepje luidde: het mogelijk gevolg dat de nalatige of een ander door het nalaten wordt bevoordeeld.

De eerste drie zinnen na de vierde regel wit luidden:

Het laatste bestanddeel van artikel 227b Sr betreft de bevoordeling die van het nalaten het gevolg kan zijn. Deze bevoordeling kwam ook reeds aan de orde bij artikel 227a Sr. Vereist is, dat het verzuim te voldoen aan de informatieverplichting de mogelijkheid van bevoordeling doet ontstaan.

In de laatste zin luidde de zinsnede volgende op de dubbele punt: het bestanddeel is aan het schuldverband onttrokken.

Onderdeel 7

In dit onderdeel zijn de verwijzingen betreffende de wetten genoemd in de artikelen III, IV, XVI, XVIII, XX, XXI, XXII en XXIX van het wetsvoorstel toegevoegd. In verband met de schrapping van het oorspronkelijke artikel III zijn de verwijzingen naar de Wet op de Sociale Verzekeringsbank verwijderd.

In de tweede opsomming in onderdeel 7.1 zijn de verwijzingen naar de artikelen van het wetsvoorstel aangepast.